

In the article grounded expedience of application of information technologies on the lessons of foreign language with the purpose of development of information competence of senior pupils of general educational establishments. The didactics aspects of organization of educational process light up with the use of information technologies. The basic forms of work, advantage and disadvantage of such studies are analysed.

Keywords: information competence, information technologies, informatization, foreign languages, senior pupils, educational process.

Стаття надійшла до редакції 09.05.2012 р.

Прийнято до друку 25.05.2012 р.

УДК 378.4 : 004

В. В. Зінюк, Т. М. Кудіна, А. П. Кудін

ІНТЕРАКТИВНІ ДІАЛОГИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ В PRODUCER MS

В останні роки спостерігається підвищений інтерес іноземних громадян, особливо з Азії, до здобуття вищої освіти в Україні. Для вивчення української мови як іноземної з початкового рівня бракує навчально-методичного забезпечення, яке відповідало б вимогам часу. Саме тому актуальною є розробка навчально-методичних комплексів, що спрямовані на вирішення цього питання.

З іншого боку, слід зазначити, що сучасні методи викладання навчальних дисциплін давно вийшли за рамки традиційних паперових підручників та посібників [1, с. 18; 2, с. 23; 3, с. 12; 4, с. 53; 5, с. 29]. І в навчанні все частіше, і все з більшою віддачею використовуються засоби ІКТ, оскільки вони дозволяють досягати високого рівня наочності й інтерактивності. Проте існуючі навчальні засоби не завжди можуть задовольнити викладача з його специфічними методами і підходами до навчання. Тому однією з перспективних моделей викладання з використанням мультимедіа є використання інструментальних програм та апаратних засобів для розробки мультимедіа-продуктів з контентом власного виробництва, який відповідав би навчальному плану викладача. В даній роботі описана спроба створення таких навчальних продуктів з української мови як іноземної для слухачів навчально-підготовчого відділення НПУ імені М.П.Драгоманова.

У першому семестрі навчального року, коли в іноземних слухачів формуються перші мовленнєві навички з української мови, однією з складових будь-якого уроку, як правило, є умовно-комунікативні та комунікативні вправи. Традиційно для організації

діалогового спілкування використовується текст на паперовому носії (сторінка книги), а співрозмовником виступає викладач. Однак за таких умов спостерігається звикання слухача до одного голосу (тембру, інтонацій, темпу мовлення), що затруднює його подальшу адаптацію до будь-якого іншого співрозмовника. Вирішенням даної проблеми є використання тематичних відеодіалогів, що записані за участю «акторів» (інших людей).

На сьогодні існуючі в інтернеті відеодіалоги не відповідають дидактиці вивчення української мови з початкового рівня. Так, наприклад, на сайті YouTube [6] містяться діалоги (див. рис. 1). Однак вони не підходять для навчання іноземних слухачів навчально-підготовчих відділень з трьох причин.

По-перше, ці ресурси безадресні, тобто не відповідають тематиці уроків, навчальній програмі для іноземних слухачів навчально-підготовчих відділень.

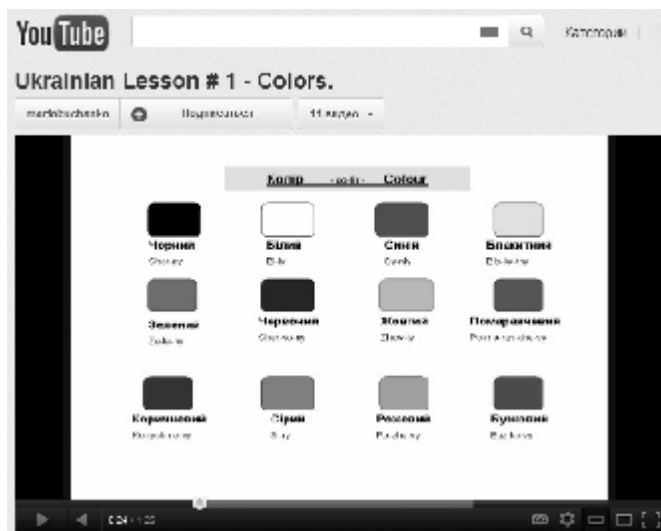

Рис. 1. Аудіо-уроки української мови, викладені в Інтернеті

По-друге, іноземець на перших етапах роботи з діалогами, вимовляючи нові лексичні одиниці, має слідкувати за роботою артикуляційного апарату. Тому доцільно до діалогу додавати відео, де наочно представлено роботу мовних органів носія мови, що вивчається. По-третє, текст діалогу не виведений на екран, відтак це обмежує ознайомлення слухача з граматикою. Крім того, діалог краще вивчати, коли він з'являється на екрані синхронно з озвученням

З метою розв'язання зазначених вище навчальних задач був підготовлений банк відео-діалогів в програмній оболонці Producer MS. Головний інтерфейс Producer MS складається з трьох полів (див. рис. 2). Перше поле – це гіпертекстовий каталог відеофрагментів.

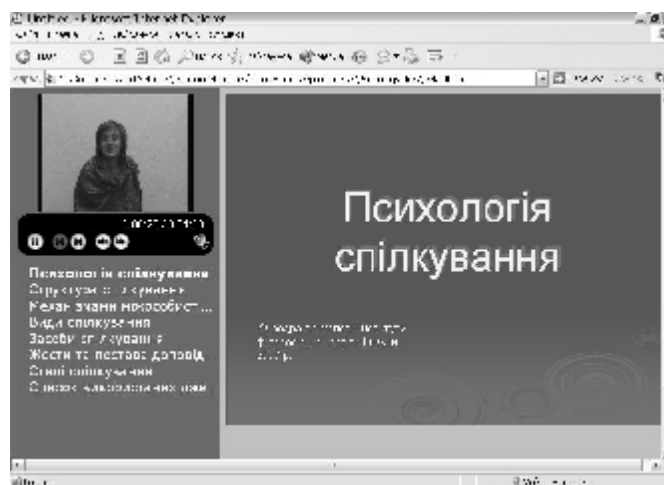

Рис. 2. Інтерфейс Producer MS з відео-діалогами

Фактично, це зміст тексту діалогу. Натискаючи на пункт змісту, ми викликаємо появу зображень у двох інших полях: верхньому – відеосупроводу, і центральному (найбільшому) – презентаційному. У презентаційному полі можна розміщувати текст, фото, малюнок тощо. Програмною оболонкою передбачено, що презентаційні слайди змінюються відповідно до відтвореного фрагмента відеоряду. Розмір слайдів є достатнім для демонстрації всіх видів навчального матеріалу, що використовується викладачем в навчальному процесі.

У полі відеосупроводу відбувається показ відео. Нижче розташована панель керування відтворенням, на якій розташовані такі елементи: перемикач «відтворення/пауза», кнопки переходу між різними пунктами відео-діалогу та кнопки зміни швидкості відтворення, також на панелі розміщений лічильник, що вказує на поточний час відтворення і загальну тривалість діалогу.

Microsoft Producer [7] – це надбудова (add-in) над Power Point, яка дозволяє додавати аудіо- і відеоконтент до презентацій. Дане безкоштовне розширення підтримує технологію Windows Media 9 Series, а також платформи Mac і Netscape. Особливістю даної технології є можливість створювати контент за запитом (on demand) високої якості або зі зниженими вимогами до смуги пропускання, при цьому:

- практично усувається необхідність буферизації, користувачі мають можливість змінювати швидкість відтворення контенту;

- оптимізація аудіо і відео виконується на будь-якій швидкості підключення, тому з'являється можливість отримувати необхідні дані навіть на швидкостях звичайного модема.

Продукт пропонує розширену можливість захоплення та імпорту презентацій безпосередньо в Producer 2003 і включає майстер Presentation Wizard. Це дозволяє синхронізувати аудіо, відео, слайди і зображення в єдиний мультимедійний проект.

Завдяки використанню для відтворення такої відеолекції браузера (Microsoft Internet Explorer 5.5+), можливе програвання відеопотоку і слайдів як з локальних пристроїв зберігання даних, так і передача контенту в локальній або глобальній мережі по протоколу HTTP.

Microsoft Producer підтримує наступні аудіо- і відеоформати: .wma, wmv, avi, mpg, wav, au, asf, wm, aif, snd, mp3. Також можна імпортувати безліч типів завантажувального модуля, включаючи jpg, png, gif, tif, bmp, emf, і .wmf.

Microsoft Producer дає можливість створити потокове представлення за три кроки:

- Імпорт даних (аудіо, відео, графіка)
- Синхронізація елементів
- Публікація представлення на диск або в Internet

Процес створення такого засобу навчання складається з декількох етапів:

1. Підготовка тексту діалогу.

Зміст текстів діалогів пов'язаний з програмою української мови як іноземної. Темі діалогів були обрані такі: 1) «Моя сім'я»; 2) «В деканаті»; 3) «У гуртожитку»; 4) «Мое житло»; 5) «Університет»; 6) «Мій друг»; 7) «Друзі, з якими я навчаюсь»; 8) «На вулиці»; 9) «Ідемо в гості»; 10) «Моя майбутня професія»; 11) «У лікарні»; 12) «Київ – столиця України»; 13) «Україна»; 14) «На уроці»; 15) «На екзамені»; 16) «В кафе»; 17) «Пори року»; 18) «Телефонна розмова».

Це навчальні теми, де використана лексика особистісної, публічної, освітньої сфери спілкування.

2. Два відеозаписи діалогу.

Кожен з діалогів записується двічі із фіксацією різних співрозмовників (див. рис. 3 «Повтор1», і рис. 4 «Повтор2»). Таким чином, один діалог можна слухати двічі: з боку одного співрозмовника, а потім з боку іншого співрозмовника. При цьому добре видно роботу артикуляційного апарату.

«Співрозмовниками» у діалозі виступають різні особи, які мають правильну вимову і стандартну артикуляцію, а також мають хороший фонографічний тембр.

Звичайно, відеодіалоги не можуть замінити педагогічні прийоми, характерні для аудиторної роботи викладача мови, такі як, наприклад, «фонетична зарядка», «корекція вимови нових слів», читання вголос, інтонування речень тощо, які використовуються під час роботи з традиційним підручником.

Збереження матеріалів уроку у формі відеодіалогів є хорошим «домашнім зошитом».

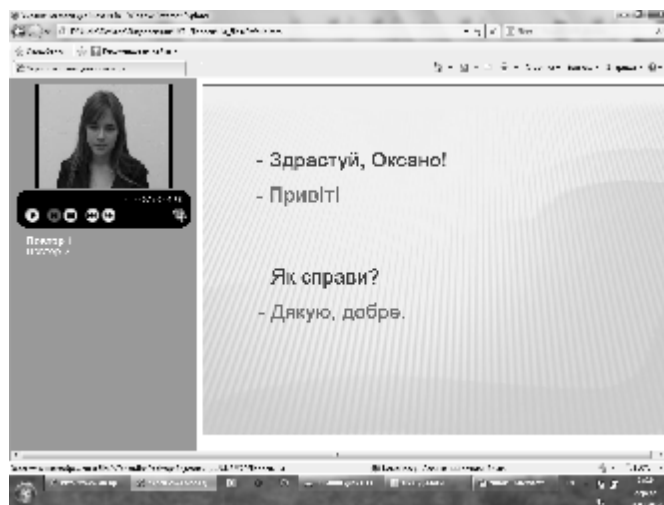

Рис. 3. Діалог має «Повтор1»: записаний з боку першого співрозмовника

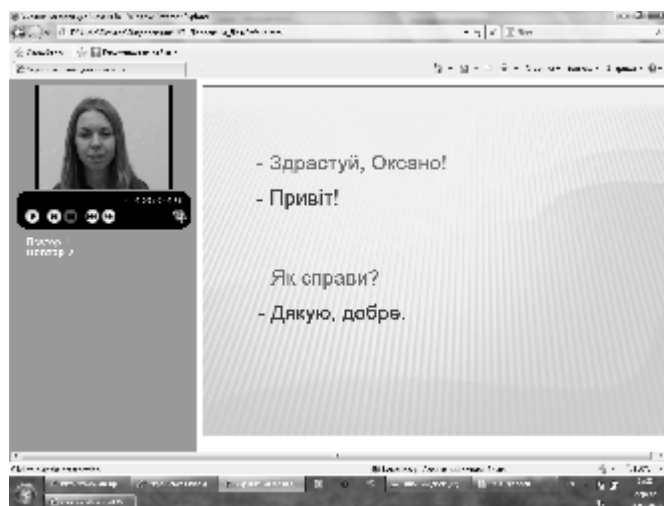

Рис. 4. Діалог має «Повтор2»: записаний з боку другого співрозмовника

Підсумкове оцінювання показало, що експериментальна група, яка навчалась з використанням відеодіалогів, продемонструвала більш високий загальний рівень лексичної компетентності української мови порівняно з контрольною.

Список використаної літератури

1. Борисова З. У. Українська мова : навч. посібник для підготовки інозем. студ. до вищ. навч. закладів / МАУП, 2005. 2. Гайдамака Г. Г. Практичний курс з української мови для студентів-іноземців : практич. посібник – Х. : ХНЕУ, 2005. – 148 с. 3. Кисельова Т. Г. Українська мова: Перші кроки : навч. посібник для іноземців. – Х. : НФАУ: Золоті сторінки, 2002. – 88 с. 4. Вінницька В. М. Українська мова як іноземна (початковий курс): підручник / В. Вінницька, Л. Головяшина, Н. Плющ. – К. : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2002. –

379 с. **5. Зайченко Н. Ф.** Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення / Н. Ф. Зайченко, С. А. Воробйова. – К. : Знання України, 2008. – 324 с. **6. Ukrainian Lesson #1 – Colors** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.youtube.com/watch?v=twV10c-Qcu5M>. **7. Установка й запуск Microsoft Producer** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://office.microsoft.com/uk-ua/powerpoint-help/>.

Зінюк В. В., Кудіна Т. М., Кудін А. П. Інтерактивні діалоги з української мови для іноземців в Microsoft Producer

У статті описана навчально-методична розробка – інтерактивні діалоги з української мови для іноземців, виготовлені за допомогою продукту Microsoft Producer. Дана розробка сприяє багатогранному унаочненню мовного матеріалу (текст, прослуховування, управління) і суттєво покращує рівень лексичної компетентності слухачів.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, українська мова, навчання, Microsoft Producer, відео-діалог.

Zinuk V. V., Kudina T. M., Kudin A. P. Интерактивные диалоги по украинскому языку для иностранцев в Microsoft Producer

В статье описана учебно-методическая разработка – интерактивные диалоги по украинскому языку для иностранцев, созданные с помощью продукта Microsoft Producer. Данная разработка содействует многогранной наглядности языкового материала (текст, прослушивание, управление) и значительно улучшает уровень лексической компетентности слушателей.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, украинский язык, обучение, Microsoft Producer, видео-диалог.

Zinuk V. V., Kudina T. M., Kudin A. P. Interactive dialogues of Ukrainian language for foreigners in the Microsoft Producer

Educational and methodical product – interactive dialogues of Ukrainian language for foreigners, which made by Microsoft Producer has described at the topic. This product promotes polyhedral visualization of language material (text, audition, control) and significantly improves the level of lexical competence of listeners.

Keywords: ICT, Ukrainian language, learning, Microsoft Producer, video dialogue.

Стаття надійшла до редакції 17.05.2012 р.

Прийнято до друку 25.05.2012 р.